

HØRINGSNOTAT

24. marts 2014
J.nr. 4001/4001-0008
Ref. SKN/DWC

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om et klimaråd, klimapolitisk redegørelse og fastsættelse af nationale klimamålsætninger.

Et udkast til forslag til lov om et klimaråd, klimapolitisk redegørelse og fastsættelse af nationale klimamålsætninger, i det følgende benævnt forslaget til klimaloven, har været sendt i høring i perioden 7. februar til 27. februar 2014. Energistyrelsen har modtaget 43 høringssvar på baggrund af denne høring.

Aalborg Universitet, Beredskabsstyrelsen, Danske Revisorer, Datatilsynet, Kommunale Tjenestemænd & Overenskomstansatte (KTO) og Landsbyggefonden har ikke haft bemærkninger.

Arkitektforeningen, Brancheforeningen for Biogas, CO-industri, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Danske Advokater, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danske Regioner, Det Økologiske Råd, DI, Energi- og Olieforum, Energiforum Danmark, Fagligt Fællesforbund (3F), Folkekirkens Nødhjælp, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE), Greenpeace, HMN Naturgas A/S, Ingeniørforeningen, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Kommune, Landbrug & Fødevarer, NOAH Energi og Klima, Olie og Gas Danmark, Ren Energioplysning, Rådet for Bæredygtig Trafik, Sammensluttede Danske Energiforbrugere (SDE), Teknologisk Institut, Vedvarende Energi, VELUX Gruppen og WWF Verdensnaturfonden har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

Overordnet set er forslaget til klimaloven blevet vel modtaget. Der er blandt langt de fleste høringsparter stor opbakning til en klimalov og herunder:

- at der nedsættes et Klimaråd
 - at regeringen udarbejder årlige klimapolitiske redegørelser til Folketinget, og
 - at regeringen hvert 5. år fastsætter nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv.
- En lang række høringsparter argumenterer dog for at inkludere bestemmelsen i lovforslagets paragraffer og ikke kun i bemærkningerne.

De fleste høringsparter udtrykker forskellige ønsker til udvidelse af Klimarådets kompetenceområder samt ønsker om at blive inddraget aktivt i Klimarådets arbejde. Dette har bl.a. givet anledning til, at Klimarådet udvides med en ekstra ekspert, således at Klimarådet sammensættes af 1 formand og 6 øvrige medlemmer og at rådsmedlemmernes kompetencefelt bliver udvidet med bygninger.

Der åbnes med lovforslaget ligeledes op for at Klimarådet kan nedsætte og inddrage ekspertbaserede ad hoc-udvalg i sit arbejde, når rådet ikke selv besidder den nødvendige sagkundskab. For at imødekomme den udviste interesse for at følge Klimarådets arbejde og for at fremme debat, oplysning og offentlighed foreslås der desuden nedsat en interessentgruppe under Klimarådet med repræsentanter fra relevante interesseorganisationer, brancheforeninger, virksomheder, NGO'er, kommuner og regioner m.v.

Klimaloven bliver dog også mødt med kritik fra enkelte høringsparter, herunder Landbrug og Fødevarer, som bl.a. finder en national klimalov unødvendig. Miljøorganisationen NOAH efterspørger på den anden side en mere ambitiøs og forpligtende lov, hvor der f.eks. fastsættes bindende målsætninger på sektorniveau i loven.

Høringsnotatet er emneopdelt. Nedenfor redegøres der for de væsentligste punkter i høringssvarene, som især vedrører:

1. Lovens formål
2. Fravær af konkrete drivhusgasreduktionsmålsætninger i lovens paragraffer
3. Regeringens forpligtelse til at udarbejde nationale drivhusgasreduktionsmålsætninger
4. Regeringens årlige Klimapolitiske Redegørelse til Folketinget
5. Nedsættelsen af et Klimaråd
6. Klimarådets opgaver
7. Klimarådets medlemmers kompetencer
8. Klimarådets inddragelse af offentligheden
9. Andre aspekter

1. Lovens formål

1a: Definitionen af et "lavemissionssamfund".

Olie Gas Danmark bemærker, at fossilfri energiproduktion ikke bør forstås således, at CO₂-lagring i undergrunden og øget olieudvinding udelukkes, hvor disse leverer CO₂-reduktion, som er sammenlignelig med vedvarende energiproduktion. Ren Energioplysning foreslår bl.a. en henvisning til "lav-CO₂ energikilder" fremfor vedvarende energi samt henvisning til omkostningseffektivitet, forsyningssikkerhed og økonomisk vækst. Dansk Byggeri, Danmarks Naturfredningsforening, Vedvarende Energi, WWF, NOAH, Greenpeace og Det Økologiske Råd savner en klarere definition af, hvad der menes med "et lavemissionssamfund i 2050" og anbefaler, at definitionen skal omfatte udbredelsen af 100% vedvarende energi og øget energieffektivisering - også i transportsektoren.

Energistyrelsens bemærkninger:

Ifølge regeringsgrundlaget fra 2011 er det regeringens mål, at hele energiforsyningen skal dækkes af vedvarende energi i 2050, og dette omfatter således også transportsektoren. Regeringen ønsker dog ikke at lovfastsætte dette mål eller andre konkrete mål i lovteksten, jf. pkt. 2 nedenfor. Regeringen og parterne bag aftalen om Danmarks Klimalov, Klimaråd og nationale klimamålsætninger af 6. februar 2014 ønsker, som det fremgår af lovforslagets formålsparagraf at understrege, at formålet med loven bl.a. skal være at etablere en overordnet strategisk ramme for Danmarks klimapolitik med henblik på at overgå til et lavemissionssamfund i 2050, det vil sige et ressourceeffektivt samfund med en energiforsyning baseret på vedvarende

energi og markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer, og som samtidig understøtter vækst og udvikling. Som nævnt under pkt. 1b foreslås det, at Danmark skal overgå til et lavemissionssamfund i lyset af, at EU's stats- og regeringsledere har tilsluttet sig en målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990, som et led i en samlet halvering af de globale udledninger samt i lyset af øvrige fremtidige målsætninger eller klimaforpligtelser, som Danmark måtte tilslutte sig internationalt. I lovbemærkningerne henvises til den politiske aftale af 6. februar 2014 om det nationale klimamål i 2020 og en forpligtelse for regeringen til mindst hvert 5. år at udarbejde nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Det vil være op til regeringen og Folketinget løbende at fastsætte konkrete målsætninger, som evt. kan følges op ved indgåelse af specifikke aftaler og lovgivning.

1b: Opfordringer til at henvise til IPCC, 2 gradersmålsætningen og byrdefordeling.

Folkekirkens Nødhjælp, Det Økologiske Råd, Greenpeace og WWF efterspørger henvisning til et mål om at begrænse den globale temperaturstigning til under 2 grader celsius og henviser til FN's klimapanel IPCC som international klimavidenskabelig reference. Vedvarende Energi mener, at målsætningen bør være et samfund uden netto-udslip af drivhusgas. NOAH mener, at det skal fastlægges, hvor stor en mængde drivhusgas Danmark samlet set må udlede frem til 2050, og at målet bør være at vende Danmarks netto-udledning af drivhusgas til et netto-optag. WWF, Greenpeace og Det Økologiske Råd henviser til behovet for at reducere Danmarks nationale drivhusgasudledning fremfor at købe internationale klimakreditter. Folkekirkens Nødhjælp og Vedvarende Energi ser gerne et mål på 1,5 grader Celsius, samt at danske reduktionsmål bør fastsættes, således at der sikres en fair global byrdefordeling, som sikrer en bæredygtig udvikling for alle, herunder også finansiering af udviklingen i de fattigste lande.

Energistyrelsens bemærkninger:

Regeringen ønsker ikke at lovfastsætte konkrete mål i lovtæksten, jf. pkt. 2 nedenfor. Og ej heller konkrete virkemidler. I lovforslagets generelle lovbemærkninger henvises bl.a. til, at EU's stats- og regeringsledere har tilsluttet sig en målsætning om, at de industrialiserede lande reducerer deres samlede drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990, som et led i en samlet halvering af de globale udledninger. Som det fremgår af lovbemærkningerne, ønsker regeringen, at Danmark skal overgå til et lavemissionssamfund frem mod 2050 i lyset af den nævnte EU-målsætning og eventuelle fremtidige målsætninger eller klimaforpligtelser, som Danmark måtte tilslutte sig internationalt. Eftersom rådskonklusionerne fra Det Europæiske Råd tillige henviser til IPCC og forholder sig til 2 graders målsætningen er disse oplysninger blevet tilføjet i forslagets generelle lovbemærkninger. Endvidere er det i forhold til lovforslagets § 2, stk. 4, blevet præciseret, at Klimarådets anbefalinger bl.a. skal bidrage til, at klimaindsatsen kan indrettes under hensyn til videnskabens anbefalinger om den nødvendige klimaindsats. Af bemærkningerne til bestemmelsen henvises der i denne sammenhæng i øvrigt til anbefalinger fra FN's Klimapanel (IPCC).

1c: Sammentænkning med øvrig lovgivning.

Sammensluttede Danske Energiforbrugere, Vedvarende Energi, NOAH og WWF finder, at klimapolitikken bl.a. bør indtænkes i al dansk lovgivning og/eller politikker mv.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget til klimalov etablerer en strategisk ramme for klimapolitikken på tværs af sektorer, hvor den efterfølgende klimaindsats vil blive implementeret i form af f.eks. nye politikker og love på sektorniveau. Derudover skal de forskellige ressortministerier allerede i dag, i henhold til Statsministeriets cirkulære nr. 159 af 16. september 1998, gennemføre miljøkonsekvensvurderinger, herunder også for drivhusgasudledningen, af alle nye regeringsinitiativer. Det gælder for lovforslag, nye anlægsprojekter fremsat som lovforslag og statslige planer og redegørelser til Folketinget, hvor miljøet berøres. En specifik bestemmelse i klimaloven om at indtænke klimapolitikken i al lovgivning vurderes ikke nødvendig.

1d: Sikring af fremdrift.

Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at Klimaloven skal skabe konkret fremdrift i handling for reduktioner i CO₂-udledningen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Den i lovbemærkningerne beskrevne proces for fastsættelse af nationale klimamålsætninger er tiltænkt at skabe fremdrift ift. den efterfølgende opfølgning og regulering af klimaindsatsen på sektorniveau. Konkret fremdrift i handling for reduktioner i CO₂-udledningen vil således bl.a. afhænge af, hvorledes regeringen og Folketinget følger op på de nationale klimamålsætninger, eksempelvis ved indgåelse af specifikke aftaler og lovgivning.

1e: Klimatilpasning

Københavns Kommune havde gerne set, at Klimaloven og klimarådet tillige omfattede klimatilpasning, hvilket DI også mener bør overvejes.

Energistyrelsens bemærkninger:

Formålet med lovforslaget er at adressere udfordringen med at reducere drivhusgasudledningen med henblik på at minimere risikoen for skadelige konsekvenser af den menneskeskabte globale opvarmning. Klimatilpasning omhandler derimod tiltag til at imødegå konsekvenserne af klimaforandringer, eksempelvis ved at bygge diger for at undgå oversvømmelser som følge af vandstandsstigninger mv. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at lade Klimaloven omfatte klimatilpasning, som bedre adresseres i andet regi.

2. Fravær af konkrete drivhusgasmålsætninger i lovforslagets paragraffer

Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, NOAH, Vedvarende Energi, WWF og Det Økologiske Råd efterspørger indskrivning af regeringens nationale målsætninger i lovens paragraffer eller bemærkninger. WWF, Greenpeace og NOAH havde tillige gerne set konkrete lovfæstede nationale drivhusgasreduktionsmål. NOAH ønsker lovfæstede forpligtelser for danske myndigheder, herunder den danske regering, til at reducere drivhusgasudledningen og forpligtelser til løbende at vedtage programmer for de enkelte sektorer.

Energistyrelsens bemærkninger:

Regeringen og parterne bag aftalen om Danmarks Klimalov, Klimaråd og nationale klimamålsætninger af 6. februar 2014 ønsker, at klimalovforslaget skaletablere en overordnet strategisk ramme for Danmarks klimapolitik med henblik på at overgå til et lavemissionsamfund i 2050. Der lægges ikke op til forpligtende reduktionsmål, da disse typisk følger af relevant sektorlovgivning, internationale aftaler eller andre forpligtelser. Hertil kommer, at dansk retstradition tilsiger, at der ikke indføres mål i lovgivning, der ikke forpligter borgerne. Generelt gælder således, at borgerne (personer og virksomheder mv.) er lovenes principielle og

centrale adressater, og at retsregler kan håndhæves. Mål, der ikke kan håndhæves med loven, eller som ikke har direkte virkning over for borgerne, bør således normalt ikke gøres til genstand for lovgivning. At et spørgsmål ikke i et lovteknisk perspektiv er egnet til lovregulering, siger imidlertid intet om, hvilken vægt det pågældende spørgsmål tillægges i politisk henseende.

3. Regeringens forpligtelse til at udarbejde nationale drivhusgasreduktionsmålsætninger

3a: Relevans af forpligtelsen

Landbrug & Fødevarer finder ikke bestemmelsen relevant. I lyset af de meget langsigtede investeringshorisonter for olie- og gasindustrien finder Olie Gas Danmark det ikke hensigtsmæssigt at udarbejde nye klimamålsætninger hvert 5. år.

Energistyrelsens bemærkninger:

Regeringen og parterne bag aftalen om Danmarks Klimalov, Klimaråd og nationale klimamålsætninger af 6. februar 2014 ser et behov for, at klima-, energi- og bygningsministeren, på regeringens vegne, fremover, mindst hvert 5. år, skal udarbejde nationale klimamålsætninger med et tiårigt perspektiv. Den til enhver tid siddende klima-, energi- og bygningsminister skal således med regelmæssige mellemrum fremsætte nationale klimamålsætninger overfor Folketinget. De nationale klimamålsætninger vil på denne måde medvirke til at etablere en ramme for klimapolitikken og kan således medvirke til at skabe fremdrift og en klar retning for klimaindsatsen, herunder erhvervslivets investeringer.

3b: Ønske om at forpligtelsen skal fremgå af lovforslagets paragraffer

Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Advokater, NOAH, Greenpeace, HMN Naturgas A/S, WWF, Det Økologiske Råd og Danmarks Vindmølleforening opfordrer til, at forpligtelsen til at udarbejde nationale klimamålsætninger mindst hvert femte år skrives ind i lovforslagets paragraffer, så der er sammenhæng mellem lovbetragtninger og paragraffer og så man undgår fortolkningstvivl. Landbrug & Fødevarer finder det vildledende, at det i lovbetragtningerne nævnes, at regeringen forpligtes til at fastsætte nationale målsætninger, når bestemmelsen ikke fremgår af lovens paragraffer.

Energistyrelsens bemærkninger:

Med lovforslaget forudsættes det, at regeringen udarbejder nationale klimamålsætninger. Denne forudsætning, der er indarbejdet i lovforslagets bemærkninger, binder således regeringen til, over for Folketinget efterfølgende at kunne dokumentere, at der er udarbejdet sådanne målsætninger. I modsat fald vil Folketinget kunne drage ministeren til ansvar politisk.

3c: Ønsker om øvrigt indhold af bestemmelsen

CO-industriforeslår, at regeringen også skal redegøre for vækst- og beskæftigelsesmæssige effekter af de nationale målsætninger. Ingeniørforeningen opfordrer til, at ministeren ved fastsættelse af nationale målsætninger lægger vægt på, hvor meget enkelte sektorer skal bidrage med, og samtidig præciserer kommunernes rolle i reduktionen af klimagasser. VELUX foreslår, at de nationale klimamålsætninger også bør indeholde planer for klimarenovering af den eksisterende bygningsmasse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Regeringen og de politiske parter bag den politiske aftale af 6. februar om Klimalov m.m. lægger vægt på at tilrettelægge klimaindsatsen, så der samtidig opnås vækst og jobskabelse. Disse elementer er derfor blevet indskrevet i lovforslagets § 2 stk. 4 og lovens generelle og specifikke bemærkninger med henblik på at præcisere, at Klimarådets analyser og anbefalinger skal bidrage til, at der ved fastsættelsen af klimaindsatsen tages hensyn til bl.a. vækst og jobskabelse. Klimarådets arbejde og analyser kan evt. lægge op til klimatiltag i kommunerne, som potentielt kan spille en væsentlig rolle i klimaindsatsen, eller eksempelvis give et bedre udgangspunkt for udarbejdelsen af planer for klimarenovering.

4. Regeringens årlige Klimapolitiske Redegørelse til Folketinget

4a. Vækst- og beskæftigelsesmæssige aspekter

CO-industri foreslår, at den Klimapolitiske Redegørelse også skal beskrive vækst- og beskæftigelsesmæssige effekter.

Energistyrelsens bemærkninger:

De politiske aftaler af 6. februar om klimamålsætninger og Klimalov m.m., som nævnt i pkt. 1 a, lægger vægt på, at tilrettelægge klimaindsatsen så der samtidig opnås vækst og jobskabelse. Nævnelser af disse elementer er derfor blevet indskrevet i de specielle bemærkninger til bestemmelsen vedrørende den klimapolitiske redegørelse i lovforslagets § 5, stk. 1, nr. 4, som vedrører nationale klimamålsætninger.

4b. Fordelingsmæssige aspekter

Landbrug & Fødevarer efterspørger, at redegørelsen skal vurdere fordelingsmæssige aspekter.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er i lovforslagets bemærkninger til § 5 stk. 1 nr. 3 blevet tilføjet, at den klimapolitiske redegørelse om planlagte klimatiltag og virkemidler, tillige skal afspejle de fordelingsmæssige aspekter i forhold til f.eks. husholdninger og erhverv. Det er desuden i lovforslagets bemærkninger til bestemmelserne om Klimarådets opgaver i § 2, stk. 2, nr. 4, blevet tilføjet, at Klimarådet vil belyse fordelingsmæssige konsekvenser således at regeringen i udmøntningen af klimapolitikken kan tage hensyn til relevante parter vilkår, hvor dette er muligt og relevant.

4c. Øvrige forslag til redegørelsens indhold

Danmarks Vindmølleforening foreslår, at det skal fremgå af forslaget § 5, stk. 1, nr. 3, at redegørelsen skal indeholde en gennemskuelig forklaring af de kriterier, der anvendes til en tværgående prioritering af virkemidler. Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at der også skal redegøres for, hvilke virkemidler regeringen planlægger at sætte i værk i det kommende år. Energiforum Danmark opfordrer til tæt koordinering med den årlige energipolitiske redegørelse til Folketinget. WWF opfordrer til, at redegørelsen skal beskrive status for opfyldelse af nationale klimaforpligtelser i lyset af den internationale klimavidenskab. Vedvarende Energi ønsker, at der også skal redegøres for udbygningen med vedvarende energi. Sammensluttede Danske Elforbrugere har en lang række specifikke forslag til emner, der kan indgå i den Klimapolitiske Redegørelse.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen takker for de mange gode ideer til det mulige indhold af den Klimapolitiske redegørelse. Det vurderes dog ikke hensigtsmæssigt at lovfæste redegørelsens indhold med

større detaljeringsgrad, end regeringen lægger op til i udkastet til lovforslaget. Der lægges allerede op til, at redegørelsen skal beskrive planlagte virkemidler. Koordineringen med Folketinget sikres ved oversendelse af redegørelsen til Folketinget samt den efterfølgende redegørelsesdebat. Udbygningen med vedvarende energi beskrives allerede i den årlige Energipolitiske Redegørelse.

4c. Ressortministres inddragelse

Dansk Energi savner en forpligtelse til, at andre ressortministre end klima-, energi- og bygningsministeren skal forholde sig aktivt til Klimarådets anbefalinger med henblik på, at loven kommer til at sikre en sammenhængende indsats på tværs af politikområder - ikke kun i energipolitikken, men også i bl.a. landbrugs- og transportpolitikkerne.

Energistyrelsens bemærkninger:

Som det fremgår af formålsparagraffen, er et formål med Klimaloven at opnå markant lavere udledninger af drivhusgasser fra øvrige sektorer udenfor energiforsyningen. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget lægges der op til, at klima- energi- og bygningsministeren skal redegøre for regeringens holdning til Klimarådets anbefalinger. Hermed lægger Energistyrelsen til grund, at regeringen, jf. sædvanlig regeringsprocedure for interministeriel koordinering, vil foretage en intern koordinering af regeringens holdning til Klimarådets anbefalinger, og at regeringen i den proces vil have lovens formål for øje.

5. Nedsættelsen af et klimaråd

5a. Høring inden udpegning af Rådets medlemmer

Greenpeace, og Det Økologiske Råd finder det uhensigtsmæssigt, hvis kun ministerierne høres inden udpegningen af rådsmedlemmerne, og anbefaler inddragelse af bl.a. universiteter, forskningsinstitutioner, virksomheder og organisationer fra civilsamfundet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Hvad angår udvidelsen af høringskredsen til en endnu bredere kreds, vurderes det fornødne grundlag for at kunne træffe en fagligt kvalificeret beslutning om udpegning af medlemmer at være tilstede efter høring af en bred kreds af ministerielle høringsparter. Hvad angår synspunktet om at høre vidensmiljøer indenfor forskningsverdenen, vurderes denne høring at kunne foregå ved at høre de relevante ressortministerier, som har kendskab til de vidensmiljøer, der angår deres ressortområder. Endvidere er det blevet præciseret i lovforslagets bemærkninger til § 3, stk. 2, at der tillige sker en interministeriel høring af såvel Uddannelses- og Forskningsministeriet som Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

5b. Kompetence til udpegning af Rådets medlemmer

Sammensluttede Danske Elforbrugere foreslår, at Klimarådet nedsættes af Folketinget. Ren Energioplysning ønsker, at oppositionen i Folketinget skal udpege to af rådets 5 menige medlemmer.

Energistyrelsens bemærkninger:

Regeringen ønsker, at Klimarådets medlemmer nedsættes af regeringen.

5c. Rådsmedlemmernes virkeperiode

Danmarks Naturfredningsforening foreslår, at medlemmerne sidder i forskudteperioder, så der kun udskiftes et medlem ad gangen. Sammensluttede Danske Elforbrugere foreslår, at Rådets medlemmer skal kunne udskiftes i perioden.

Energistyrelsens bemærkninger:

Klimarådets medlemmer udpeges for en 4-årig periode. Derudover er der mulighed for at kunne genudpege medlemmeryderligere én gang, hvilket kan være med til at sikre kontinuiteten. Der kan tillige løbende udpeges nye medlemmer, såfremt medlemmer måtte forlade Rådet. Der vurderes derfor ikke at være behov for yderligere regulering.

5d. Koordinering af kommunernes klimaindsats

Københavns Kommune ser gerne, at Klimarådets arbejde følges op med et set-up, hvor der på en struktureret måde opnås handling og koordination af de forskellige aktørers bidrag og initiativer, herunder også kommunernes aktiviteter på klimaområdet. Kommunernes Landsforening (KL) ser kommunerne som en af de væsentligste "slutbrugere" af de beslutninger, som Klimarådet træffer, og undrer sig over, at samspillet mellem kommunerne og regeringen på klimaområdet ikke er nævnt i klimaloven og efterspørger et forum, hvor blandt andet omstillingsveje, anbefalinger og den offentlige debat kan drøftes parterne imellem.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vil være op til regeringen at afgøre, hvorvidt fremtidige krav til kommunerne vil være hensigtsmæssige. Konkrete tiltag, mål og planer vil derfor bl.a. afhænge af, hvorledes regeringen og Folketinget følger op på de nationale klimamålsætninger, eksempelvis ved indgåelse af specifikke aftaler og lovgivning. I øvrigt lægges der, jf. beskrivelsen nedenfor i pkt. 7 og 8, op til at nedsætte en interessentgruppe, som skal følge Klimarådets arbejde, samt give Klimarådet mulighed for, efter behov, at nedsætte ac hoc-baserede ekspertgrupper, hvor eksempelvis kommunerne vil kunne blive repræsenteret.

5e. Forholdet mellem Klimarådet og Det Miljøøkonomiske Råd (DMØR)

Foreningen af Slutbrugere af Energi finder det hensigtsmæssigt at få klarlagt og koordineret kompetence- og arbejdsfordelingen mellem Klimarådet og DMØR. Energi- og olieforum er bekymret for, om nedsættelsen af et Klimaråd kan svække DMØRs rolle, og har svært ved at se merværdien af et Klimaråd. Dansk Erhverv har umiddelbart lidt svært ved at se behovet for at etablere et nyt Klimaråd og mener, at det bør overvejes, om ikke DMØR kan varetage de opgaver, der lægges op til, at det nye Klimaråd skal varetage. Foreningen af Rådgivende Ingeniører udtrykker skepsis ift. både at finansiere DMØR og et Klimaråd og opfordrer til at præcisere, hvorledes Klimarådets anbefalinger skal forholde sig til samfundsøkonomiske parametre som konkurrenceevne og beskæftigelse, samt hvorledes Klimarådets arbejde vil adskille sig fra DMØRs arbejde. Landbrug & Fødevarer vurderer, at Klimarådets opgaver med fordel kan varetages af DMØR og efterspørger en afdækning af, hvorledes Klimarådets tiltænkte opgaver evt. overlapper med eksisterende institutioners opgaver. Danmarks Naturfredningsforening sætter pris på et alternativ til DMØR. WWF og Greenpeace sætter spørgsmålstegn ved behovet for at opretholde DMØR.

Energistyrelsens bemærkninger:

For at undgå overlap mellem de centrale opgaver, som Klimarådet forventes at løfte, og de opgaver DMØR laver i dag, er der i forbindelse med forberedelsen af lovforslaget lavet en

snitflade. DMØR bibeholdes. DMØR er ikke bundet til at skulle analysere specifikke tiltag eller komme med anbefalinger på særlige områder eller på foranledning af særlige ønsker. Klimarådet derimod skal komme med anbefalinger til regeringens klimapolitik for at anvise bedre og billigere måder at komme frem til målet om et lavemissions samfund i 2050. Klimarådets grundlæggende rolle er således af mere fremadrettet og rådgivende karakter rettet mod de politiske beslutninger, der skal træffes om den fremadrettede klimaindsats. På denne måde er det vurderingen, at de to uafhængige institutioner supplerer hinanden.

6. Klimarådets opgaver

En række høringsparter efterspørger udvidelse af Klimarådets opgaver.

6a. Vurdering af vækst- og beskæftigelseseffekt

CO-industri foreslår, at Klimarådet skal vurdere vækst- og beskæftigelseseffekt af Rådets anbefalinger.

Energistyrelsens bemærkninger:

De politiske aftaler af 6. februar om klimamålsætninger og Klimalov m.m. lægger vægt på at tilrettelægge klimaindsatsen, så der samtidig opnås vækst og jobskabelse. Disse elementer nævnes derfor i lovforslagets § 2 stk. 4, der omhandler Klimarådet og flere steder i lovens generelle og specifikke bemærkninger med henblik på at præcisere, at Klimarådets anbefalinger kan bidrage til, at der ved fastsættelsen af klimaindsatsen kan tages hensyn til bl.a. vækst og jobskabelse.

6b. Oversendelse af Klimarådets rapporter til KEB og offentliggørelse

Sammensluttede Danske Elforbrugere foreslår, at Klimarådets rapporter skal tilgå Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg. Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, WWF, NOAH og Det Økologiske Råd ønsker, at det eksplicit skal fremgå af loven, at Klimarådets årlige rapport skal offentliggøres.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der lægges i udkastet til lovforslag op til, at Folketinget vil blive orienteret om Klimarådets anbefalinger i den Klimapolitiske Redegørelse. Det præciseres desuden i lovudkastets § 2, stk. 4 og dets bemærkninger, at klimarådets årlige rapport skal offentliggøres.

6c. Forslag til nationale klimamålsætninger

Dansk Byggeri og NOAH foreslår, at Klimarådet bør komme med forslag til regeringens nationale klimamålsætninger.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget sigter primært mod, at Klimarådet skal rådgive regeringen om, hvorledes regeringens mål kan opfyldes. Klimarådet foreslås desuden at få til opgave at analysere forskellige mulige veje frem mod et lavemissionssamfund, hvorved Klimarådet vil kunne indikere mulige ambitionsniveauer for en fremadrettet klimaindsats. Klimarådets analyser og anbefalinger vil kunne indgå i regeringens overvejelser om fremadrettede klimamål, der peger frem mod det langsigtede mål om, at Danmark skal overgå til et lavemissionssamfund i 2050.

6d. Beregningsmetoder for forbrugsrelateret drivhusgasudledning

Rådet for Bæredygtig Trafik ønsker, at Klimarådet skal formulere beregningsmetoder med henblik på at ændre opgørelser af drivhusgasudledning fra en territorial til en forbrugsbaseret opgørelsesmetode.

Energistyrelsens bemærkninger:

Høringssvaret imødekommes ved i lovforslagets bemærkningertil § 2, stk. 2, nr. 2, at angive, at Klimarådet eksempelvis kan analysere muligheden for at opgøre Danmarks forbrugsrelaterede drivhusgasudledning. Det vil eksempelvis sige drivhusgasudledningen knyttet til danskernes forbrug af varer, inklusive udledningen knyttet til eksempelvis importerede varer, men eksklusiv udledningen relateret til varer som eksporteres ud af Danmark. Det vil være op til Klimarådet at beslutte, om en sådan analyse er relevant, medmindre klima-, energi- og bygningsministeren specifikt anmoder Klimarådet herom, jf. § 2, stk. 3.

6e. EU-politikker, energieffektivisering og politikker på bygningsområdet

DI efterspørger mere fokus på EU-politikker og energieffektivisering i Rådets analyser. Dansk Byggeri foreslår, at omstillingsscenarioer også bør tage hensyn til politikker på bygningsområdet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremhæves i bemærkningerne til § 2, at Klimarådet skal tage højde for EU-politikker. Endvidere vil Klimarådets omstillingsscenarioer skulle tage hensyn til energieffektiviseringspolitikker, herunder på bygningsområdet, som en integreret del af energiområdet, .

6.f Evaluering af klimapolitikken og værdisættelse af emissioner

Danmarks Vindmølleforening efterspørger, at det skal fremgå af §2, at klimarådet skal evaluere den hidtidige klimapolitik samt værdisætte den vedvarende energis langsigtede fordele i relation til miljø, sundhed og forsyningssikkerhed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets § 2 stk. 2, nr. 2, at Klimarådet skal analysere mulige omstillingsveje mod et lavemissionssamfund i 2050 og mulige virkemidler for at opnå drivhusgasreduktioner.. Der lægges op til, at Klimarådet som primær funktion skal fokusere på at rådgive om fremadrettede muligheder for at reducere drivhusgasudledningen. Og som led i overvejelserne herom skal Klimarådet tillige have mulighed for at foretage evalueringer af effekten af den hidtil gennemførte klimapolitik. Det er på baggrund af høringssvarene blevet præciseret i bemærkningerne til § 2, stk. 2, nr. 2, at Klimarådet kan igangsætte de analyser og evalueringer, der måtte være nødvendige indenfor lovens formål.

Dansk Center for Lyspeger på behov for at undersøge konsekvenser for befolkningens sundhed og produktivitet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det bliver på baggrund af høringssvarene nu fremhævet i lovforslagets bemærkninger til §2, stk. 2, nr.2, at Klimarådet ved vurdering af fordele og ulemper ved forskellige politikker og virkemidler kan inddrage sundhedsaspekter, hvor dette er muligt og relevant.

7. Klimarådets medlemmers kompetencer

En række høringsparter opfordrer til at udpege flere end 5 rådsmedlemmer for at kunne dække et bredt spænd af kompetencer. 3F opfordrer til at inddrage ekspertise indenfor jobskabelse og sociale aspekter. CO-industri foreslår, at industriens parter bør sikres to pladser i Klimarådet. Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace, NOAH, WWF, Vedvarende Energi og Det Økologiske Råd ønsker udpegelse af eksperter og formand med bred klimarelevant viden, der læner sig op ad FN's Internationale Klimapanel IPCC, fremfor økonomisk viden. Dansk Byggeri foreslår, at der skal indgå en faglig profil med viden om energieffektivisering af bygningsbestanden. Hvis Klimarådet bliver oprettet, håber Dansk Erhverv, at man i forbindelse med sammensætningen af rådet inddrager eksperter, der har kendskab til erhvervslivets vilkår, således at der bliver taget hensyn til, hvorledes klima- og energipolitikken påvirker danske virksomheders konkurrenceevne. Dansk Energi efterspørger stærke faglige kompetencer indenfor samfundsøkonomi, markedsøkonomi, herunder energimarkedene samt faglig viden om energisystemet, landbrug, natur, transport mv. Dansk Fjernvarme ønsker inddragelse af erhvervsmæssig viden og ønsker en kombination af uafhængige og ikke-uafhængige personer. DI ønsker inddragelse af det skatte- og erhvervspolitiske område, og at der tilknyttes ekspertise med viden indenfor det reguleringsmæssige og forvaltningsmæssige område. Dansk Vand- og Spildevandsforening henviser til en udpræget mangel på orientering mod klima- og energihensyn i vandsektorens regelgrundlag, og opfordrer derfor til at inddrage juridisk ekspertise indenfor miljø- og energiområdet. Foreningen af Rådgivende Ingeniører opfordrer til at udpege flere medlemmer, med henblik på at gøre plads til repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, erhvervsorganisationer, miljøorganisationer samt regering. Ingeniørforeningen efterspørger teknisk-naturvidenskabelig baggrundsviden i Klimarådet. Københavns Kommune opfordrer til at inddrage kompetencer indenfor ressourcer og affald. Dansk Skovforening ønsker, at Klimarådet inddrager skovbrugsfaglige eksperter i sit arbejde. VELUX, Arkitektforeningen og Teknologisk Institut efterspørger, at eksperter indenfor byggeri repræsenteres i Klimarådet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen takker for de mange ideer til, hvilke kompetencer Klimarådets medlemmer skal besidde. I lovforslaget lægges op til, at Klimarådets medlemmer udpeges i medfør af deres ekspertviden og faglige kompetencer og ikke ud fra deres tilhørsforhold til en bestemt organisation, brancheforening, virksomhed eller lignende. Regeringen finder det vigtigt, at skabe et beslutningsdygtigt fagligt baseret råd, og lægger op til et forholdsvis lille råd. I lyset af høringssvarene foreslås Klimarådet dog udvidet med en ekstra ekspert, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, således at det bliver på 1 formand og 6 øvrige medlemmer og at rådsmedlemmernes kompetencefelt bliver udvidet med bygninger, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Samtidigt åbnes der op for i lovforslagets § 2, stk. 5, at Klimarådet kan nedsætte og inddrage ekspertbaserede ad hoc-udvalg i sit arbejde, når rådet ikke selv besidder den nødvendige sagkundskab.

8. Klimarådets inddragelse af offentligheden

Energi- og olieforum finder, at klimarådet bør tage hensyn til erhvervsinteresser, forbrugere og civilsamfund samt inddrage muligheder for energi- og klimatiltag via. EUs klimapolitik. 3F foreslår at nedsætte ad hoc-udvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, der kan pege på, hvilke områder Klimarådet bør analysere nærmere. Dansk Olie Gas opfordrer til at oprette en følgegruppe af erhvervsinteresser og arbejdsmarkedets parter. Energiforum Danmark peger også på behovet for at inddrage praktiske erfaringer fra eksterne parter, eksempelvis ved brug af fokusgrupper, workshops og andre metoder. Brancheforeningen for Biogas efterspørger, at der i lovgrundlaget yderligere opstilles rammer for inddragelse af de forskellige aktører på

klimaområdet, herunder for eksempel Brancheforeningen for Biogas. Vedvarende Energi ønsker, at Klimarådet skal afholde mindst to årlige møder, som er åbne. DI opfordrer til, at Rådet kobles til og går i dialog med andre relevante institutioner.

Energistyrelsens bemærkninger:

Som et led i Klimarådets arbejde for at fremme debat, oplysning og offentlighed skal Klimarådet, som det fremgår af lovbemærkningerne, gennem sit arbejde inddrage og høre relevante parter, herunder blandt andet erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. For at imødekomme den udviste interesse for at følge Klimarådets arbejde og for at fremme debat, oplysning og offentlighed foreslås der i lovforslagets §2 stk. 6 nedsat en interessent-gruppe under Klimarådet med repræsentanter fra relevante interesseorganisationer, branche-foreninger, virksomheder, NGO'er, kommuner og regioner m.v.

9. Andre aspekter

Landbrug & Fødevarer påpeger, at loven ikke i sig selv har miljømæssige konsekvenser, sådan som det beskrives i lovbemærkningerne. I øvrigt påpeges en række diskrepanser mellem lovens bemærkninger og paragraffer, som Landbrug & Fødevarer karakteriserer som vildledning af Folketinget.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan oplyse, at der inden lovforslagets fremsættelse erforetaget en lovteknisk gennemgang af lovforslaget med Justitsministeriet.. Der er i den forbindelse foretaget en række præciseringer og justeringer af lovteknisk karakter.